

Міністерство внутрішніх справ України
Харківський національний університет внутрішніх справ

**ПІДГОТОВКА
ОХОРОНЦІВ ПРАВОПОРЯДКУ
В ХАРКОВІ
(1917–2017 рр.)**

Збірник наукових статей і тез доповідей
на науково-практичній конференції
до 100-річчя підготовки охоронців правопорядку в Харкові

(м. Харків, 25 листопада 2017 р.)

Харків
2017

УДК 351.74«1917/2017»(477-54)
ББК 67.9(4УКР)301.16р-1
ПЗ2

*Друкується згідно з рішенням оргкомітету
за дорученнями Харківського національного університету
внутрішніх справ від 30.08.2017 № 126, від 24.10.2017 № 172*

ПЗ2 Підготовка охоронців правопорядку в Харкові (1917–2017 рр.) : зб. наук. ст. і тез доп. на наук.-практ. конф. до 100-річчя підготовки охоронців правопорядку в Харкові (м. Харків, 25 листоп. 2017 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2017. – 340 с.

Збірник містить близько 200 наукових статей і тез доповідей учасників науково-практичної конференції за такими напрямками: історія підготовки правоохоронців у Харкові та в Україні; психологічні та педагогічні аспекти підготовки кадрів для Національної поліції України; особливості підготовки фахівців кібербезпеки для Нацполіції; підготовка фахівців для органів досудового розслідування Нацполіції: проблеми та перспективи; навчання та вишкіл кадрів для кримінальної поліції Нацполіції; підготовка фахівців для підрозділів превентивної діяльності Нацполіції; роль науки та наукової діяльності в підготовці кадрів для Нацполіції; здійснення національно-патріотичного виховання курсантської та студентської молоді як важливий чинник підготовки кадрів для Нацполіції України.

УДК 351.74«1917/2017»(477-54)
ББК 67.9(4УКР)301.16р-1

Матеріали друкуються за рішенням оргкомітету конференції, викладені в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори. Електронна копія збірника безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Харківського національного університету внутрішніх справ (<http://www.univd.edu.ua>) у розділі «Видавнича діяльність. Матеріали науково-практичних конференцій, семінарів тощо»), а також у репозитарії ХНУВС (<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/>).

ОРЛОВ Ю. В.	
Проблеми трансформації окремих кримінально-правових відносин в Україні крізь призму юрисдикції Міжнародного кримінального суду.....	219
ПАЗИНИЧ Т. А.	
Пропозиції щодо вдосконалення програми підготовки слідчих і профорієнтаційної роботи у вищих навчальних закладах МВС України.....	221
ПАЛЮХ А. Я.	
Шведський досвід психологічних засад дії поліції при охороні громадського порядку	222
ПАНКРАТОВА В. О.	
Деякі особливості підготовки патрульних поліцейських у сучасних умовах.....	223
ПАНОВА І. В.	
Щодо окремих питань визначення стандартів кібербезпеки при підготовці працівників для кіберполіції.....	225
ПАНОВА О. О.	
Особливості кадрового забезпечення публічної безпеки в Україні.....	226
ПЕРЦЕВА В. А.	
Проблема співвідношення національної культури і мови з ментальними категоріями.....	228
ПЕТРЕНКО С. П., ГОРЕЛІК Д. С.	
Психологічні та педагогічні аспекти підготовки кадрів до Національної поліції	229
ПЕТРОВСЬКА С. А.	
Інноваційні форми візуалізації освітніх матеріалів при викладанні дисциплін у вищих навчальних закладах.....	231
ПІХУРЕЦЬ О. В.	
Участь правоохоронних органів у забезпеченні ефективного захисту права інтелектуальної власності.....	233
ПОГРІБНИЙ І. М.	
Загальнотеоретична підготовка поліцейського: питання практичного спрямування.....	235
ПОНОМАРЬОВ С. П.	
Сектор безпеки України: поняття, ознаки, зміст	236
ПОСОХОВА Я. С.	
Здатність до прогнозування як фактор успішної професійної діяльності операторів та диспетчерів служби «102» Національної поліції України	238
ПРИБИТКОВА Н. О., ШОРОХОВА Г. М.	
Дистанційне навчання як інноваційний підхід у сфері підготовки кадрів для Національної поліції України.....	240
РОМАНЮК В. В.	
Вплив специфічних умов навчання у ВНЗ МВС України на здійснення підготовки поліцейських	242
САВЧУК Т. І.	
Зв'язок науки та практики при викладанні дисципліни «Криміналістика» під час підготовки кадрів для Національної поліції України.....	243

УДК 378.4

Світлана Анатоліївна ПЕТРОВСЬКА,
кандидат економічних наук, викладач кафедри
соціально-економічних дисциплін Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ

ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ МАТЕРІАЛІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Ключовим чинником підвищення ефективності освітнього процесу виступає використання візуалізації, що дає змогу вирішити комплекс педагогічних проблем: зробити складний освітній матеріал зрозумілим, доступним для усвідомлення, не зменшуючи рівня його науковості; привернути й розвинути інтерес студентів до вивчення предметів; збільшити обсяг експериментально-дослідної роботи; створити умови для неформального засвоєння змісту освіти, для набуття глибоких, системних знань тощо.

Візуалізація освітньої інформації – це набір графічних елементів і зв'язків між ними, який використовується для передачі знань від викладача до студентів, та розкриває причини і цілі цих зв'язків.

До сучасних актуальних форм візуалізації освітніх матеріалів відносяться скрайбінг, інфографіка, карти структурованої інформації, електронні підручники та ін. (див. рис. 1). Розглянемо кожну із цих форм.

Рис. 1. Нові форми візуалізації освітніх матеріалів

Однією із новітніх технологій візуалізації, яка зараз активно поширюється в освітній практиці, є скрайбінг.

Скрайбінг – це технологія візуалізації, яка забезпечує відображення ключових моментів змісту освітнього матеріалу (властивостей об'єкта навчання, його внутрішніх і зовнішніх зв'язків) шляхом використання простих графічних елементів (малюнків, символів, слів, схем, діаграм), послідовно створюваних на екрані у відповідності до її усного викладу (або аудіоряду) [1, с. 41].

Головним ефектом скрайбінгу є захват уваги аудиторії специфічними графічними образами, що створюються тут і зараз, акцентуючи увагу на ключових моментах матеріалу, що подається, – ідеях, особливостях, рисах тощо, тобто саме на тому основному, що потрібно сприйняти, усвідомити, запам'ятати. Скрайбінг застосовує принцип малювання від руки, і якраз це «живе малювання» заворожує, зацікавлює студента, змушує з інтересом очікувати, що ж буде далі, тим самим занурюючи його в освітню проблему. Використання скрайбінгу дає змогу надати роботі привабливості для студентів, забезпечити її творчий характер, сприяти зацікавленню у набутті нових предметних знань і технологічних умінь.

На сьогодні існує декілька різновидів технологій скрайбінгу: мальований, аплікаційний, магнітний, фланелеграфний, комп'ютерний, відеоскрайбінг.

Ще одним видом візуалізації даних, створення інформаційних схем та моделей подання інформації є процес створення інфографіки.

Інфографіка – це графічне візуальне подання інформації, даних або знань, призначених для швидкого та чіткого відображення комплексної інформації. Вона може покращити сприйняття інформації, використовуючи графічні матеріали для того, щоб підвищити можливості зорової системи бачити моделі і тенденції. Інфографіка покликана повідомити, привернути увагу й переконати.

Інфографіку доречно застосовувати при надмірному інформаційному навантаженні та регламентованих часових обмеженнях. Викладач може у чотири рази скоротити витрати часу на донесення інформації [2].

Важливою формою візуалізації даних є карти структурованої інформації (карти розуму, ментальні карти, логічні діаграми).

Карти структурованої інформації – це унікальна технологія роботи з інформацією, спосіб зображення процесу загального системного мислення за допомогою схем.

Успіх використання карт розуму полягає в тому, що вони будуються з урахуванням особливостей мислення та спираються на його закони. Ці карти задіюють набагато більше частин мозку, ніж аналогічні інструменти.

Карти розуму застосовують для збирання і представлення великої кількості різноманітних даних на одному аркуші, демонструючи зв'язки та відстані; стимулювання уяви, вирішення проблем через розробку нових шляхів.

Карти структурованої інформації дозволяють максимально підвищити результативність та ефективність вивчення матеріалу; є чудовим інструментом для роздумування і запам'ятовування; економлять час; дають швидкий і повний огляд великої теми (сфери, проблеми, предмета); дозволяють планувати стратегії та робити вибір; розкріпачують мислення; підвищують продуктивність.

Сучасний освітній процес набуває все нових форм і методів завдяки активній інформатизації. Сьогодні вже традиційними можна вважати технології електронного навчання, які використовують електронні засоби. До них варто віднести електронні підручники як основне джерело освітньої інформації.

Електронний підручник – це електронне видання, що містить систематизовані дані наукового або прикладного характеру, подані у формі, зручній для навчання і викладання, у вигляді текстової, графічної, цифрової, звукової, музичної, фото-, відео- та іншої інформації або як їх сукупність.

Електронний підручник має ряд переваг над традиційним: інтерактивність, тобто наявність зворотного зв'язку; використання можливостей мультимедіа; можливість переходу за посиланнями до додаткових джерел інформації; простота оновлення матеріалу; можливість побудови зручного механізму навігації; розвинутий пошуковий механізм. Ці характеристики дозволяють йому набувати функцій універсального освітнього засобу [3, с. 183–186].

Таким чином, необхідність та доцільність використання візуалізації освітньої інформації обумовлена потребою місткого подання матеріалу у найбільш зручному для сприйняття, розуміння, засвоєння та запам'ятовування вигляді. Доведено, що використання інноваційних технологій візуалізації в освітньому процесі підвищує якість та результативність навчання.

Список бібліографічних посилань

1. Білоусова Л. І., Житеньова Н. В. Візуалізація навчального матеріалу з використанням технології скрайбінг у професійній діяльності вчителя. *Фізико-математична освіта*. 2016. Вип. 1 (7). С. 39–47.

2. Сучасний засіб навчання та самоосвіти – це ІНФОГРАФІКА // Педрада : портал освітян України. 22.05.2017. URL: <https://www.pedrada.com.ua/article/1303-qqq-17-m5-22-05-2017-suchasniy-zasb-samoosvti-ta-navchannya-nfografka> (дата звернення: 26.10.2017).

3. Костюкова Т. А., Васильєва Г. Є. Електронний підручник у ВНЗ – чинник підвищення якості освіти. *Технології навчання*. 2013. Вип. 13. С. 183–191.

Одержано 29.10.2017

Наукове видання

ПІДГОТОВКА ОХОРОНЦІВ ПРАВОПОРЯДКУ В ХАРКОВІ
(1917–2017 РР.)

Збірник наукових статей і тез доповідей
на науково-практичній конференції
до 100-річчя підготовки охоронців правопорядку в Харкові

(м. Харків, 25 листопада 2017 р.)

Українською та російською мовами

Відповідальні за випуск: *В. А. Греченко, П. О. Білоус, А. С. Тяпкін*
Корегування списків бібліографічних посилань: *С. С. Тарасова, П. О. Білоус*
Комп'ютерне верстання: *А. О. Зозуля*
Дизайн обкладинки: *А. С. Тяпкін*

Формат 60x84/8. Ум. друк. арк. 39,67. Обл.-вид. арк. 33,46.
Тираж 70 пр. Зам. № 2017-30.

Видавець і виготовлювач –
Харківський національний університет внутрішніх справ,
просп. Льва Ландау, 27, м. Харків, 61080.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3087 від 22.01.2008.